

W 1967 roku E. Johansson dokonał przełomu w diagnostyce alergologicznej udowadniając, że istnieją immunoglobiny klasy E (IgE), których nadmierne wytwarzanie w organizmie ma decydujący wpływ na ujawnienie się, przebieg i nasilenie procesów alergicznych. Oznaczanie wysokości poziomu IgE można wykonać obecnie w każdym dobrze wyposażonym gabinecie alergologicznym.

W diagnostyce alergologicznej bardzo ważną rolę odgrywają dobrze zebrane wywiady chorobowe. Rolą lekarza jest przede wszystkim wysłuchanie tego, co mówi pacjent o swoich dolegliwościach i umiejętne kierowanie wypowiedziami chorego, żeby koncentrować się na momentach najbardziej istotnych dla postawienia rozpoznania. Właściwe, precyzyjne rozpoznanie, to w konsekwencji prawidłowe i skuteczne leczenie.

Podstawowym badaniem przesiewowym są dobrze wykonane testy alergiczne, w tym testy skórne (PRICK).

W badaniu rutynowym powinny być brane pod uwagę te alergeny, które najczęściej występują. Wynik oznaczony zostaje w skali plusowej lub też poprzez ocenę stosunku średnicy bąbla do średnicy zaczerwienienia w wartościach milimetrych. Nadwrażliwość na związki chemiczne może być rozpoznana przy pomocy testów naskórkowych (płatkowych). Najczęściej na skórze pleców, z odczytem po jednej i dwóch dobach.

W wielu przypadkach, szczególnie wtedy, kiedy lekarz rozważa uczulanie chorego, bardzo wskazane jest wykonać testy IgE swoiste w surowicy krwi pacjenta. Zdaniem wielu badaczy testy te dobrze korelują z testami PRICK. Oznaczenie IgE swoistych z surowicy krwi ma szczególne znaczenie u niemowląt i małych dzieci,

Lekarz specjalista radzi

Współczesna diagnostyka alergiczna

u pacjentów z nasilonym dermatografizmem oraz u pacjentów z rozległymi zmianami skórnymi i u przyjmujących leki przeciwhistaminowe. Są one konieczne również wtedy, gdy wyniki testów skórnych są trudne do interpretacji. Dodatkowo testy skórne często o kilka lat wyprzedzają wystąpienie alergii, szczególnie pyłkowej.

Oznaczanie całkowitego poziomu IgE w surowicy krwi nie zawsze jest celowe, gdyż u ponad 50 proc. pacjentów z sezonowym nieżytem nosa stężenie to jest prawidłowe. Przy dolegliwościach nosowo-zatokowych wskazane jest wykonanie badania ryнологicznego (ocena zewnętrzna, drożność, zabarwienie błony śluzowej, wydzielina, obrzęk, skrzywienie przegrody nosowej). Można zastosować test prowokacji donosowej z oceną poszczególnych objawów i stopnia ich nasilenia, badanie klirensu śluzowo-rzęskowego. W przypadku zapalenia dolnych dróg oddechowych - spirometria z próbą rozkurczową. Inne badania to rentgen, komputer radiologiczny, rezonans elektromagnetyczny, badania endoskopowe.

Obecnie za niezwykle ważne i decydujące wręcz o rozpoznaniu patologii dróg oddechowych uważa się badania bakteriologiczne i cytologiczne.

Badanie bakteriologiczne powinno być oceniane w kierunku drożdży, grzybów, bakterii tlenowych i beztlenowych. Szukaniem tych ostatnich zajmuje się niewiele laboratoriów w Polsce. Po ustaleniu rodzaju drobnoustroju należy ocenić na jakie antybiotyki jest on wrażliwy, a na jakie oporny.

Coraz większego znaczenia nabiera ocena cytologiczna.

Szczególnie istotne jest znalezienie eozynofili i ilościowe ich oznaczenie. Większość chorób dróg oddechowych w tym również choroby alergiczne, ma podłoże zapalne. Substancje białkowe produkowane przez komórki kwasochłonną (eozynofil) nie tylko wywołują, ale również podtrzymują proces zapalny. Miarodajna ocena nie jest prosta. Wymaga ona perfekcyjnego pobrania i utrwalenia, a to z kolei właściwego przygotowania fachowego i sprzętowego. Badania na cytowirówce są kosztowne.

W 1994 r. w Kopenhadze ustalono wytyczne, które powinny obowiązywać wszystkich alergologów i otolaryngologów zajmujących się nieżytem nosa, bez względu na przyczynę, która go wywołuje. W raporcie tym za kluczowe uznano te-

sty alergologiczne oraz ocenę bakteriologiczną i cytologiczną wydzieliny.

Szczecin ma to szczęście, że w naszym mieście działają najlepsi w Polsce cytolog, tworzący słynną Szkołę Pana Profesora Woyke. Do oceny cytologicznej przywiązuje się na świecie coraz większą wagę, a szczecińscy cytolog są w ścisłej czołówce światowej. Właściwie pobrane i ocenione badanie cytologiczne decyduje o rozpoznaniu i leczeniu oraz włączeniu tak potężnych leków, jakimi są sterydy. Ważne jest to szczególnie u dzieci. Badania te pomagają również monitorować przebieg leczenia i oceniać jego skuteczność. Postępowanie to nie jest tanie, ale jak wykazuje praktyka - najtańszym leczeniem jest zawsze leczenie trafione.

Dr n. med. Maciej Ryłski
alergolog

PWSiR „WARS” zaprasza do odbywania podróży w wagonach sypialnych i z miejscami do leżenia, odjeżdżających ze SZCZECINA GŁ.

WARS

		Kraków	21.45
		Lublin	19.30
		Moskwa	22.15
		Mińsk	22.15
		Olsztyn	18.20
		Przemyśl	17.20
		Terespol	22.15
		Warszawa	21.45
		Wrocław	12.40 15.15 23.30
		Wilno	22.15
		Zakopane	15.15
Budapeszt	12.40		
Białystok	18.20		
Brześć	22.15		
Częstochowa	17.20 20.30		
Gdynia	18.20 1.00		
Katowice	15.15 21.45		
Kielce	20.30		
Kijów	22.15		

Dla młodzieży do lat 26 oraz osób powyżej 65 lat cena biletu na miejsce do leżenia wynosi 29 zł

Przy zakupie: na jednym bilecie: - 6 do 20 miejsc zniżka 10%
na jednym bilecie: - powyżej 20 miejsc zniżka 30%

ZAPEWNIAMY WYGODNĄ I PRZYJEMNĄ PODRÓŻ KORZYSTAJĄC Z NASZYCH USŁUG, OSZCZĘDZASZ CZAS I PIENIĄDZE ZA NOCLEGI - PODRÓŻUJĄC ODPOCZYWASZ BĘDĄC GŁODNYM I SPRAGNIONYM, SKORZYSTAJ Z NASZYCH WAGONÓW BAROWYCH

70-100, Szczecin, ul. Dąbrowskiego 1a, tel. centr. 4856 - 936